

Pracovník/pracovnice zakázkové a měřenkové výroby oděvů (kód: 31-057-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Pracovník zakázkové a měřenkové výroby oděvů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Přijímání zakázek a měřenek na výrobu oděvů	4
Konstruování střihů dílů a součástí oděvů	3
Modelování a úpravy základních střihů oděvů	4
Zkoušení oděvů na postavě a označení vad padnutí	4
Kontrola kvality při zhotovování oděvů	3
Předávání zakázek a měřenek ve výrobě oděvů zákazníkům	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování (zásady pro referenční linie, pro návaznost a souměrnost vzoru, pro šířky švových a koncových záložek, požadavky na kvalitu stehů), uvést velikostní systémy oděvních výrobků, uvést požadavky na značení oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní oděvní výrobek (popisat podle technického nákresu výrobek, rozlišit podle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, stanovit z konstrukční dokumentace parametry, analyzovat technické podklady zákazníka, stanovit z technických podkladů požadavky na adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Přijímání zakázek a měřenek na výrobu oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Oslovit zákazníka, zjistit jeho požadavky, doporučit vhodný střih oděvu pro danou postavu a účel použití oděvu (tvar, členění, délka, funkční a zdobné prvky) a podle módních trendů, poradit zákazníkovi při volbě modelu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu modelů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyhotovit na zakázkový list technický popis a technický nákres (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování) konkrétního oděvu podle požadavku zákazníka, vyznačit úpravy a odchylky od katalogového modelu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry na postavě zákazníka, potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu (použít krejčovské měřidlo, při měření dodržet obvyklé pořadí měření a zásady měření tělesných rozměrů)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zapsat jednotlivé tělesné rozměry zákazníka (používat obvyklé názvy a zkratky základních tělesných rozměrů), označit anomálie	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Poradit zákazníkovi při volbě materiálu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu materiálů), posoudit vhodnost použití materiálu zákazníka (zkontrolovat kvalitu, posoudit charakter materiálu), zaevidovat materiál do zakázkového listu (druh materiálu z katalogu, změřit délku a šíři materiálu zákazníka)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit předběžnou cenu zakázky (podle fiktivního ceníku firmy), dojednat se zákazníkem termín dokončení zakázky, doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno, kontakt na zákazníka, předběžnou cenu, zálohu, termín dokončení zakázky)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování střihů dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pomůcky pro konstrukci střihů oděvů	Praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty potřebné pro konstrukci konkrétního oděvu (využít zjištěné tělesné rozměry)	Praktické předvedení
c) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního střihu konkrétního oděvu (použít obecně používanou metodiku konstrukce střihu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Modelování a úpravy základních střihů oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést úpravu vystupňovaného střihu konkrétního oděvu (vybrat střih ve vhodné velikosti pro měřenku, upravit na základě zjištěných tělesných rozměrů, upravit podle anomálií postavy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést modelovou úpravu základního střihu konkrétního oděvu na zakázku (podle zvolené fazony)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (záševky, kapsy), porovnat střih s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit střihové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zkoušení oděvů na postavě a označení vad padnutí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zkoušku rozpracovaného oděvu, označit potřebné úpravy a změny (křídou, špendlíky), dodržovat obecně používané zásady pro zkoušení oděvů (sledovat celkový tvar a padnutí oděvu, umístění členicích švů, osy jednotlivých dílů, přiléhavost a přiměřenou volnost v obvodových partiích, šíři, délkové míry, vzhled každé jednotlivé součásti)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Snažit se vyhovět přáním a připomínkám zákazníka, posoudit, zda členicí švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým a funkčním požadavkům podle typu postavy zákazníka	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit způsoby odstraňování vad padnutí oděvu a provádění úprav pro odchylky těla	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat konkrétní oděv před zkouškou (zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat s naměřenými hodnotami)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkovou kontrolu hotového oděvního výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení a vysvětlit postup provádění výstupní kontroly	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Předávání zakázek a měřenek ve výrobě oděvů zákazníkům

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat výslednou kalkulaci – vypočítat cenu zakázkového oděvního výrobku podle skutečných nákladů (informace čerpat z fiktivního ceníku firmy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat hlavní míry měřenky, zkontrolovat hotový zakázkový oděvní výrobek na postavě zákazníka, posoudit, zda výrobek odpovídá požadavkům zákazníka a požadavkům na kvalitu a adjustaci	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předat hotový zakázkový oděvní výrobek zákazníkovi, informovat o způsobu ošetřování výrobku, vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence sestaveny v dílčí procesy (v logické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno řešit modelové situace pro konkrétní zakázku (přijmout zakázku včetně poradenství v oblasti materiálů a střihové, provést kontrolu vad a zkoušku padnutí oděvu, předat zakázku), dále je uchazeči zadáno zhotovit střih konkrétních oděvů (dámských nebo pánských kalhot a buď podšitého saka nebo podšitého pláště) na konkrétní postavu jako činnost v přípravě zakázkové výroby a dále provést úpravu vystupňovaného střihu konkrétního oděvu (upravit podle odchylky tělesného růstu) jako činnost v přípravě měřenkové výroby firmy.

Kalhoty budou mít pasový límec (u dámských kalhot z vrchového materiálu, u pánských s podšívkovým spodním límcem), s 6 poutky, budou mít podkrytový rozporek zapínaný na zdrhovadlo, klínové boční kapsy a jednu zadní kapsu s výpustkovou lištou. Trupové výrobky (sako nebo plášť) budou celopodšité, s fazonou a límcem se stojáčkem (u pánského saka spodní límec z plsti), zapínané na knoflíky, přední díly budou mít 2 vnější prostřížené kapsy (u pánského saka navíc 1 lištová náprsní kapsa), v podšívce budou dvě dvouvýpustkové kapsy, zadní díl bude vypracován se středovým švem a nákrýtovým rozparkem, rukávy budou hlaviceové dvoušvové, v ramenou budou ramenní výztuže. Další detaily jsou volitelné.

Uchazeč si zvolí kalhoty (ve variantě dámské nebo pánské) a buď sako, nebo plášť (ve variantě dámské nebo pánské), dále zvolí konkrétní podobu (fazonu), přičemž musí respektovat výše uvedené požadavky. Informaci o zvoleném oděvu a fazoně sdělí uchazeč autorizované osobě minimálně 1 týden před zkouškou, aby se autorizovaná osoba mohla s vhodnou osobou domluvit a zajistit i vhodné rozpracované výrobky.

Autorizovaná osoba připraví základní střihy (kalhot, saka a pláště, vystupňované do jednotlivých velikostí) pro měřenkové úpravy a nabídku rozpracovaných a hotových oděvů (tj. minimálně kalhoty, sako a plášť) pro modelové situace zkoušení výrobku a kontrola kvality.

Dále autorizovaná osoba zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude zhotovován střih (a také rozpracované výrobky budou odpovídat její velikosti). Autorizovaná osoba také zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou; o formě seznámení uchazeče s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými způsoby ověření a zaměřují se jak na výsledek vykonávané činnosti, tak na způsob předvedení činnosti. Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném nebo grafickém záznamu apod. Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem praktického předvedení je třeba se zaměřit na celkový přístup k zákazníkovi, vhodnost výběru modelu a materiálů, na správnost vypracování konstrukční dokumentace (na proporcionalitu, přesnost měř, zapracování detailů apod.). Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- Profesní kvalifikace 31-057-M Pracovník/pracovnice zakázkové a měřenkové výroby oděvů nebo 31-050-M Oděvní technik konstruktér a modelář / technička konstruktérka a modelářka nebo 31-043-M Oděvní technik stříhač / technička stříhačka + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici učebnu nebo krejčovskou dílnu (modelárnu) umožňující ověření všech odborných kompetencí, tzn. vybavenou pro podmínky konstruování dílů a součástí oděvů, a mít k dispozici minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště příjmu zakázky (stůl, fiktivní katalog pro výběr materiálu z nabídky firmy, fiktivní katalog pro výběr oděvního modelu z nabídky firmy, fiktivní ceník firmy, formuláře zakázkových listů, psací potřeby), krejčovský metr
- Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5 m, kreslicí a rýsovací pomůcky, kalkulačka), materiál pro zhotovení stříhů a šablon (stříhový a šablonový papír), pro konstrukci stříhů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem
- Technická dokumentace pro oděvní výrobky - technický nákres a technický popis (minimálně pro 3 druhy oděvních výrobků - kalhoty, sako a plášť)
- Stříhová dokumentace pro oděvní výrobky (základní stříhy kalhot, sako a pláště, vystupňované do jednotlivých velikostí), nákresy nebo fotografie osob se špatně padnoucím oděvem
- Vzorčky rozpracovaných oděvů, hotové oděvy (kalhoty, sako, plášť), krejčovská loutka na zkoušení oděvu (pánská a dámská)
- Osoba, na kterou budou zhotovovány stříhy a zkoušeny oděvy

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělnou výrobu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva - oděvní družstvo Konice